

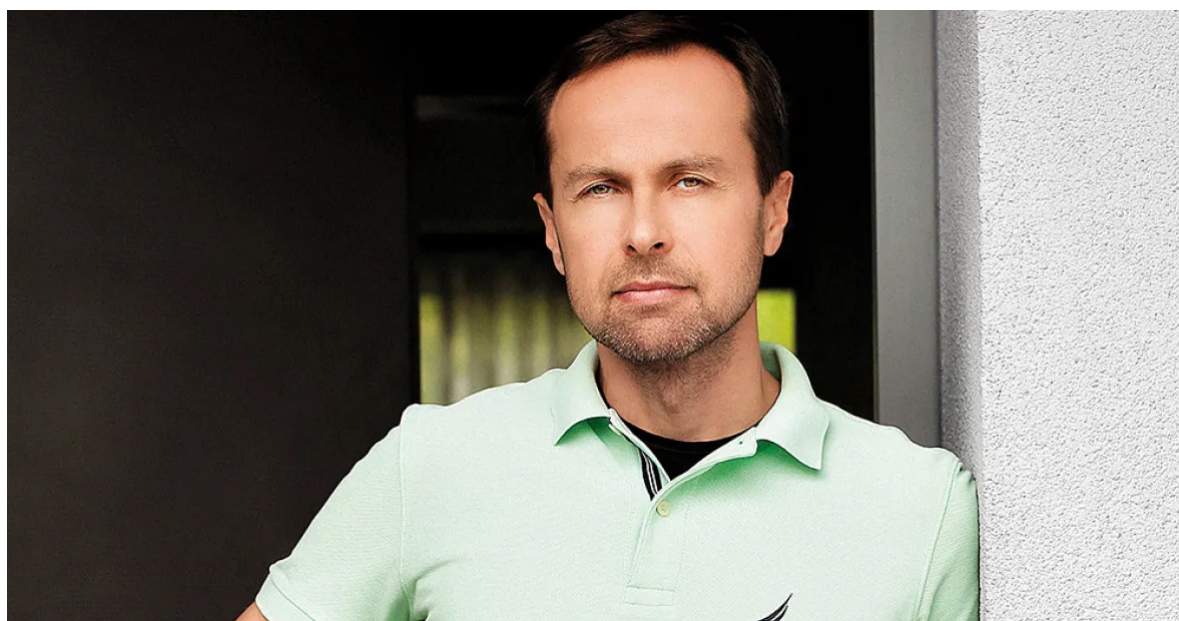
„Vysvobození“ z obilné dohody: Nebyla to dohoda, ale vězení, říká podnikatel Krogman

[E echo24.cz/a/HSDWk/zpravy-domaci-rozhovor-petr-krogman-konec-obilna-dohoda-s-ruskem-ukrajina-cerne-more-doprava](https://echo24.cz/a/HSDWk/zpravy-domaci-rozhovor-petr-krogman-konec-obilna-dohoda-s-ruskem-ukrajina-cerne-more-doprava)

Jakub Fujáček

19. července 2023

KONEC ZÁRUK PRO OBILÍ

ROZHOVOR

Majitel zemědělského byznysu podnikající na Ukrajině a prezident Ukrajinsko-české obchodní komory Petr Krogman. Foto: Jan Zatorsky

1

Ekonomika

Jakub Fujáček

_19. července 2023 00:05

Sdílet:

Rusko poprvé neobnovilo černomořskou obilnou dohodu s Ukrajinou. Ta od loňského léta zajišťovala lodím naloženým ukrajinskými zemědělskými produkty a zejména obilím bezpečnou plavbu přes Černé moře i přes probíhající válku. Obnovovala se každé dva měsíce. Západní politici, například šéfka EK Ursula Ursula von der Leyenová, zastavení dohody ihned odsoudili kvůli

obavám o potravinovou bezpečnost třetího světa. Podle podnikatele v zemědělství a prezidenta Ukrajinsko-české obchodní komory Petra Krogmana to ale exportu ukrajinského obilí může paradoxně pomoci. Dohoda totiž byla výhodná hlavně pro Rusko a ukrajinský vývoz dusí, říká podnikatel.

Na rozdíl od některých evropských politiků považujete zastavení rusko-ukrajinské obilné dohody ze strany Moskvy za dobrou zprávu. Říkáte, že dohoda umožňovala Rusům zdržovat kontrolami ukrajinské lodě, které musely čekat na hranici Černého moře i dva měsíce. Začnete i vy tedy opět používat lodní dopravu namísto vlaků?

Samozřejmě. Naše firma Agromino dopravovala v loňském roce obilí do německých a italských přístavů pomocí vlaků pouze z nutnosti. Kromě toho jsme ale letos rozvinuli i říční přepravu po Dunaji, který protéká hranicí mezi Ukrajinou a Rumunskem. Takže můžeme na ukrajinském břehu řeky naložit loď a poslat ji proti proudu. A potom černomořským plavebním kanálem do rumunské Konstanci. Tudy loď vyjede na moře a už se nachází v rumunských teritoriálních vodách. Podél pobřeží se pak může bezpečně plavit až do Istanbulu. Tuto exportní cestu využívá stále více firem z Ukrajiny. Kapacita této tepny je zhruba 2 miliony tun obilí měsíčně, což představuje třetinu celkového ukrajinské měsíčního vývozu. Bohužel jsou tyto náhradní cesty drahé a je potřeba se vrátit na moře.

Opravdu se nebojíte, že teď kvůli ruskému zastavení obilné dohody přijdete na moři o část kukuřice nebo pšenice? Z Moskvy zaznělo varování, že Rusko už nemůže garantovat bezpečnost plavidel převážejících přes Černé moře ukrajinské obilí.

Ne, protože ty lodě jsou většinou v tureckém nebo čínském vlastnictví. A pokud Rusové potopí Turkům jedinou loď, tak Turci zavřou Bosporský průliv a Rusko bude vyřízené. Rusko potřebuje Bospor daleko víc než Ukrajina. Rusové přes něj vyváží

dvacetinásobek toho co Ukrajinci. A polovina ruských lodí jsou tankery, takže Rusové mají logicky větší důvod k obavám než Ukrajinci.

Teď je potřeba, aby světoví politici přestali kvůli obnovení obilné dohody s Ruskem tlačit na Ukrajinu. Politici lobbují za obnovení dohody, která přitom Ukrajinu dusí. Za poslední rok ji podusila natolik, že tamní zemědělská produkce klesla na méně než polovinu. Svůj cíl — zajistit vývoz potravin do třetích zemí — dohoda dlouhodobě nesplní, protože pouze zbavila Ukrajinu komodit, aniž by jí za to zaplatila peníze na pokrytí nákladů. Proto Ukrajina nemohla osít pro letošek všechna pole a hrozí, že se to bude opakovat. Je to krátkozraké řešení, se kterým se musí co nejdřív skončit. Evropská komise se chová naivně, když se snaží tu ponižující dohodu udržet. Alibismus politiků, kteří velmi rádi přilnou k něčemu, na co si zvykli, přestože jde o špatné řešení, je potřeba rozbourat a odvážně s tou dohodou skončit, protože z ní profituje Rusko a Ukrajině opravdu silně škodí.

Kreml po vzpouře Prigožina. Putin obnovil carský dvůr, říká expert na Rusko Galeotti

Týdeník ECHO , 12. července 2023

NOVÉ VYDÁNÍ TÝDENÍKU ECHO

Takže předpokládáte, že se bez ní a souvisejících ruských kontrol doprava obilí přes Černé moře urychlí?

Přesně tak. Nejen, že není potřeba žádat Rusko o obnovení dohody. Nesmí se o to žádat, protože Rusové dohodu zneužívají ke zdržování dopravy lodí. Podle obilné dohody musí být všechny

lodě kontrolované komisí, v níž jsou Rusové. A když jim zavolají z Kremlu, že je potřeba Ukrajince přitlačit ke zdi a nepustit jim tři dny jedinou loď, tak zastaví kontroly a neprojde jediná loď. Tohle není normální. Ukrajinské lodě musejí jezdit volně, a to nejen s obilím, ale také s ocelí a dalšími produkty. Dneska už jsou pro to předpoklady.

A nehrozí podle vás, že ukončení stávajícího režimu na Černém moři a ruské odvolání bezpečnostních záruk pro vývoz ukrajinského obilí povede ke zvýšení cen potravin v Evropě? Co udělá riziko konfliktu na moři s cenami obilí na burze?

Teď už nic. Před válkou, když Ukrajina produkovala 107 milionů tun obilí ročně, hrozil výpadek celé produkce. Dneska ale produkuje jen 50 milionů tun, hovoříme tedy o poklesu na méně než polovinu. A export klesne ještě razantněji na asi 30 milionů tun z letošní sklizně. Pro představu: roční produkce zemí EU dělá dohromady 300 milionů tun obilí. A celosvětová produkce 3 miliardy tun. Takže Rusům se bohužel prostřednictvím obilné dohody podařilo řízeně snížit ukrajinskou zemědělskou produkci natolik, že už ceny neovlivní.

V loňském roce ale ceny obilí rostly po začátku války na Ukrajině výrazně, aniž by pro to byl v některých případech objektivní důvod. Můžete to vysvětlit?

To, že tehdy vyrostly ceny obilí na dvojnásobek, nebylo dáno ani tak tím, že by se snížila ukrajinská produkce, ale příčinou byl spíše šok, který způsobilo Rusko samotnou invazí na Ukrajinu. Šlo o komoditní šok, který přijde s každou krizí nebo válkou. A Rusové ho využívají, je to jejich obchodní model. Stejně tak s touto zrnovou dohodou. Rusové si s ní hráli, jak potřebovali, aby zvedli cenu vlastní pšenice, kterou ve velkém exportují. Díky tomu, že se Ukrajinu podařilo zadusit, Rusko navýšilo produkci pšenice a ceny na dvojnásobek. A na vině je právě i obilná dohoda. Spíš než dohoda tomu ale můžeme říkat obilné vězení.

Stovky miliard dluhů. Česko je v nebezpečné pasti a vláda nemá odvalu

DLUHY STÁTNÍHO ROZPOČTU

Loni v létě jste v rozhovoru pro Týdeník Echo kritizoval nečinnost EGAP (Exportní garanční a pojišťovací společnost) a České exportní banky. Před několika dny vláda schválila pro EGAP podporu ve výši 339 milionů korun na pojištění rizik pro český vývoz směrem na Ukrajinu. Znamená to, že se situace během roku zlepšila?

Trochu ano. Trvalo to dlouho. Od začátku války musel uběhnout skoro rok a půl. Je dobře, že se to stalo, ale musíme si uvědomit, že český vývoz na Ukrajinu dosahoval před válkou 30 miliard korun, takže 300 milionů na podporu exportu je opravdu nedostatečná částka. Ve prospěch vývozu českých firem na Ukrajinu bychom měli přesunout například prostředky, které slouží pro podporu vývozu do zemí, které dnes přispívají k obcházení protiruských sankcí a do nichž roste vývoz sice papírově, ale zboží ve skutečnosti končí v Rusku. Takže jde o převlečený export do Ruska. A je špatně, pokud si budeme přispívat na naši budoucí okupaci podporou exportu do zemí, jako je Kazachstán a další. Je potřeba pochválit vládu i ministerstvo průmyslu a obchodu, že se za ten rok něco pohnulo, ale je to bohužel stále nedostatečné.

Podnikatel v zemědělství a prezident Ukrajinko-české obchodní komory. V roce 2014 úspěšně prodal firmu Spojené farmy. Potom dostal nabídku na odkup malé farmy ve Lvově, čímž začalo jeho podnikání na Ukrajině. Jeho firma Agromino tam hospodaří na ploše

zhruba 42 tisíc hektarů. V loňském roce zaměstnávala 800 lidí a ročně vyprodukovala 200 tisíc tun pšenice, kukuřice a dalších komodit.

30 nej rozhovorů: vědec Smil, generál Hodges, Landovská, Schwarzenbergová

Echo24 , 19. června 2023

SPECIÁL 30 ROZHOVORŮ 2023

Sdílet:

**ROZHOVOR
S BRITSKÝM
EXPERTEM
NA RUSKO MARKEM
GALEOTTIM**

PŘEČÍST

Stovky miliard státních dluhů | Stay beztlá Woodyho Allena

**TÝDENÍK
Echo**

Michael Jackson jako živý

**PUTIN
OBNOVIL POLITIKU
CARSKÉHO
DVORA**

ROZHOVOR S BRITSKÝM EXPERTEM
NA RUSKO MARKEM GALEOTTIM

PO PANDEMII
JSME ZLENIVĚLI
ESEJ TEREZY MATŮJKOVÉ

© Echo24

obilí válka na Ukrajině podnikání

Související články
